

Sygn. akt VI P 586/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 lutego 2019 r.

Sąd Rejonowy Gdańsk - Południe w Gdańsku Wydział VI Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Beata Piórek

Protokolant Monika Kłosek

po rozpoznaniu w dniu 13 lutego 2019 r. w Gdańsku

sprawy z powództwa L. B.

przeciwko (...) w P.

o odsetki

I. Zasądza od pozwanej (...)w P. na rzecz powódki L. B. odsetki ustawowe za opóźnienie od kwoty 1990, 02 zł / jeden tysiąc dziewięćset dziewięćdziesiąt złotych 02/100/ od dnia 23 02 2018r. do 15 03 2018 r. wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 15 10 2018r. do dnia zapłaty

II. W pozostałym zakresie powództwo oddala

III. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 67, 50 zł / sześćdziesiąt siedem złotych 50/100 / tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt VI P 586/18

UZASADNIENIE

Powódka L. B. w dniu 15 10 2018r. wniosła pozew przeciwko (...) w P. o zasądzenie na jej rzecz odsetek za opóźnienie w spełnieniu świadczenia od dnia 10 czerwca 2016 r. do dnia 15 marca 2018 r. w wysokości 245, 78 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów postępowania sądowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu powódka wskazała, iż wyrokiem Sądu Rejonowego Gdańsk-Południe w Gdańsku w sprawie (...), ogłoszonym w dniu 16 listopada 2017 r. i utrzymanym w mocy przez Sąd Okręgowy w Gdańsku, w sprawie o sygn. akt (...), stosownie do treści pozwu Sąd zasądził na rzecz powódki od pozwanego 1990, 02 zł tytułem odszkodowania. Powódka podała, że w wyroku Sąd nie zasądził odsetek ustawowych za opóźnienie, gdyż powódka nie wniosła w pozwie o ich zasądzenie.

W ocenie powódki, zgodnie z art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 300 k.p. pozwany zobowiązany jest do zapłaty odsetek za opóźnienie w zapłacie odszkodowania za niezgodne z prawem rozwiązanie stosunku pracy.

Powódka podała, że z uwagi na to, że na rozprawie w sprawie o sygn. akt (...)w dniu 9 czerwca 2016 r. powódka zmodyfikowała swoje roszczenie o przywrócenie do pracy żądając odszkodowania należy uznać, że z tym dniem pozwany został wezwany do zapłaty odszkodowania. Powódka wskazała, że pozwany przez czas trwania procesu sprzeciwiał się jednak jej żądaniu, a zasądzone prawomocnie świadczenia spełnił w dniu 15 marca 2018 r.

W ocenie powódki należą się jej odsetki za opóźnienie w spełnieniu świadczenia **od dnia 10 czerwca 2016 r. do dnia 15 marca 2018 r.** Wysokość odsetek ustawowych za opóźnienie za wskazany powyżej okres opóźnienia wynosi 245,78 zł.

Powódka podniosła, że na podstawie art. 482 § 1 k.c., iż wnosi o zasądzenie odsetek od dochodzonych odsetek od dnia wniesienia o nie powództwa. (pozew, k. 4-7)

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 30 października 2018 r., sygn. akt (...) Sąd Rejonowy Gdańsk-Południe w Gdańsku są uwzględnił żądanie pozwu . (k. 14)

Pozwany wniósł sprzeciw od ww. nakazu zapłaty, wnosząc o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powódki na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem określonych.

W uzasadnieniu pozwany wskazał, że nie uznaje roszczenia zgłoszonego przez powódkę w pozwie z 12 października 2018 r..

Pozwany wskazał, że roszczenie o zapłatę odszkodowania za niezgodne z prawem rozwiązanie stosunku pracy, jako zobowiązanie bezterminowe, staje się wymagalne dopiero z chwilą wezwania dłużnika do zapłaty. Jednakże ze względu na to, że jest to zobowiązanie sporne, nie można w ocenie pozwanego przyjąć, iż jest ono wymagalne w czasie toczącego się o nie postępowania sądowego. Wedle pozwanego nie ma zatem podstaw, by od takiego świadczenia naliczać ustawowe odsetki na podstawie art. 481 § 1 k.c. od dnia zmodyfikowania przez powódkę na rozprawie, czyli w trakcie trwania procesu, roszczenia o przywrócenie do pracy na żądanie w jego miejsce odszkodowania.

Pozwany podkreślił, że prawo wypłaty odszkodowania powódka nabyła w istocie dopiero z chwilą uprawomocnienia się wyroku Sądu Rejonowego Gdańsk-Południe w Gdańsku z 17 listopada 2016 r., sygn. Akt (...). W związku z tym wedle pozwanego bezpodstawnym jest żądanie odsetek za opóźnienie od kwoty, która nie została jeszcze na rzecz powódki prawomocnie zasądzona.

Pozwany wskazał, że jako dłużnik, nie opóźnił się ze spełnieniem zasądzonego na rzecz powódki odszkodowania i zapłacił odpowiednią kwotę terminowo - po uprawomocnieniu się ww. wyroku. (sprzeciw, k. 19-22)

W odpowiedzi na sprzeciw powódka wskazała, że zgłoszone na rozprawie (sygn. akt(...)) żądanie odszkodowawcze miało jednocześnie charakter wezwania do zapłaty w rozumieniu art. 455 k.c..

Powódka wskazała, że nie jest słuszne twierdzenie pozwanego, iż dopiero z chwilą uprawomocnienia się wyroku odszkodowanie stało się wymagalne. Podała, że poprzez czynność podjętą w jej imieniu przez pełnomocnika dokonała modyfikacji roszczenia zgłoszonego w pozwie i od dnia 9 czerwca 2016 r. nie było wątpliwości, iż pomiędzy stronami toczy się spór o odszkodowanie.

W ocenie powódki, wobec jednoznacznego określenia w dniu 9 czerwca 2016 r. na rozprawie o sygn. akt (...) żądania zapłaty odszkodowania i braku spełnienia tego żądania przez pozwaną od kolejnego dnia do dnia zapłaty należne są odsetki ustawowe, o które wystąpiono pozwem w niniejszej sprawie. (k. 31-33)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny sprawy:

W sprawie z powództwa L. B., która toczyła się przed Sądem Rejonowym Gdańsk-Południe w Gdańsku pod sygn. akt (...) przeciw pozwanemu (...) w P. , powódka wniosła pierwotnie o uznanie wypowiedzenia za bezskuteczne, przywrócenie do pracy, jednakże na rozprawie w dniu 9 czerwca 2016 r. pełnomocnik powódki zmieniła żądanie pozwu i wniosła w miejsce żądania przywrócenia do pracy – żądanie odszkodowania za niezgodne z prawem wypowiedzenie stosunku pracy nie podając jego kwoty .

(**dowód:** protokół z rozprawy z dnia 9 czerwca 2016 r. z rozprawy o sygn. akt (...), k. 119-121 akt o sygn. akt (...)

Sąd Rejonowy Gdańsk- Południe w Gdańsku w wyroku z dnia 17 listopada 2016 r., sygn. akt (...) sprawy z powództwa L. B. przeciwko (...) w P. o odszkodowanie:

- w punkcie 1. wyroku zasądził od pozwanego (...) w P. na rzecz powódki L. B. kwotę 1990,02 złote brutto tytułem odszkodowania;

- w punkcie 2. wyroku wyrokowi nadał rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 663,34 złote brutto.

Sąd Okręgowy w Gdańsku Wydział VII Pracy i Ubezpieczeń Społecznych na skutek apelacji pozwanego w wyroku z dnia 23 lutego 2018 r., sygn. akt (...) oddalił apelację strony pozwanej od wyroku Sądu Rejonowego Gdańsk- Południe w Gdańsku z dnia 17 listopada 2016r.

(**dowód:** wyrok SR z dnia 17 listopada 2016 r., sygn. akt (...) wraz z uzasadnieniem, k. 135 , k. 142-153 akt o sygn. akt (...); wyrok SO z dnia 23 lutego 2018 r., sygn. akt (...), k. 302 akt o sygn. akt (...))

Pozwany w dniu 15 marca 2018 r. zapłacił kwotę odszkodowania zasądzoną w ww sprawie na rzecz powódki .

Okoliczność niesporna

W związku z prawomocnym zakończeniem postępowania o zapłatę odszkodowania zasądzonego na rzecz powódki i zapłatę zasądzonej należności z tytułu odszkodowania za niezgodne z prawem wypowiedzenie umowy o pracę, powódka pismem z dnia 15 marca 2018 r. wezwała pozwanego do zapłaty odsetek ustawowych w kwocie 280, 89 zł za okres od dnia 9 marca 2016 r. do dnia 15 marca 2018 r.

(**dowód:** wezwanie pozwanego do zapłaty odsetek, k. 12)

Przy ustalaniu stanu faktycznego sprawy Sąd oparł się na niespornych oświadczeniach stron oraz treści załączonych do akt sprawy dokumentów, jak również dokumentów z akt sprawy (...) w szczególności protokołu z rozprawy z dnia 9 czerwca 2016 r. oraz wyroku Sądu Rejonowego z dnia 17 listopada 2016 r., uzasadnienia tego wyroku i wyroku Sądu II instancji z dnia 23 lutego 2018r.

Stan faktyczny sprawy pozostawał niesporny .

Wskazać należy, iż treść dokumentów nie była kwestionowana przez żadną ze stron. Sąd nie znalazł podstaw do zakwestionowania ich treści z urzędu.

Dokumenty urzędowe z akt postępowania o sygn.(...) zostały ocenione na podstawie art. 244 § 1 k.p.c., który stanowi że dokumenty urzędowe, sporządzone w przepisanej formie przez powołane do tego organy władzy publicznej i inne organy państwowe w zakresie ich działania stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone.

Dokumenty prywatne Sąd ocenił na podstawie art. 245 kpc, zgodnie z którym dokument prywatny sporządzony w formie pisemnej albo elektronicznej stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie, treści dokumentów strony postępowania nie kwestionowały.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo L. B. w większości nie zasługuje na uwzględnienie.

W niniejszym postępowaniu, powódka L. B. wniosła pozew przeciwko (...) w P. o zasądzenie na jej rzecz odsetek za opóźnienie w spełnieniu świadczenia od dnia 10 czerwca 2016 r. do dnia 15 marca 2018 r. w wysokości 245, 78 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wytoczenia o nie powództwa .

Zgodnie z treścią art. 481 § 1 kc jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych. Jednakże gdy wierzytelność jest oprocentowana według stopy wyższej, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy. (art. 481 § 2 k.c.)

Maksymalna wysokość odsetek za opóźnienie nie może w stosunku rocznym przekraczać dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie (odsetki maksymalne za opóźnienie). (art. 481 § 2¹ k.c.)

Jeżeli wysokość odsetek za opóźnienie przekracza wysokość odsetek maksymalnych za opóźnienie, należą się odsetki maksymalne za opóźnienie. (art. 481 § 2² k.c.)

Postanowienia umowne nie mogą wyłączać ani ograniczać przepisów o odsetkach maksymalnych za opóźnienie, także w przypadku dokonania wyboru prawa obcego. W takim przypadku stosuje się przepisy ustawy. (art. 481 § 2³ k.c.)

Minister Sprawiedliwości ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski", wysokość odsetek ustawowych za opóźnienie. (art. 481 § 2⁴ k.c.)

W razie zwłoki dłużnika wierzyciel może nadto żądać naprawienia szkody na zasadach ogólnych. (art. 481 § 3 k.c.)

Stosownie do treści art. 455 k.c. jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania.

W ocenie Sądu powództwo L. B. w większości nie zasługuje na uwzględnienie.

„/.../ 3.Odszkodowanie zasądzone w oparciu o art. 58 k.p., jak dalej idące przepisy kodeksu cywilnego, jako zobowiązanie bezterminowe staje się wymagalne z chwilą wezwania dłużnika do zapłaty w trybie art. 455 k.c. Na gruncie art. 354 k.c. można też uznać, że po uprawomocnieniu się wyroku zasądzającego odszkodowanie były pracodawca ma obowiązek wykonać niezwłocznie wyrok przez zapłatę zasądzonej sumy nie czekając na wezwanie dłużnika. Oczywistym jest, że zobowiązanie sporne nie jest wymagalne do czasu prawomocnego zakończenia sporu sądowego. Nie ma zatem podstaw by od takiego świadczenia naliczać ustawowe odsetki na podstawie art. 481 § 1 k.c., ponieważ dłużnik nie opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego. Dłużnik opóźnia się gdy nie realizuje świadczenia w terminie (art. 455 k.c.), a termin nie biegnie póki świadczenia jest niewymagalne bo toczy się o nie spór sądowy. Dla oceny wymagalności świadczenia odszkodowawczego nie ma znaczenia prawny metoda oszacowania szkody. Przy czym należy mieć na uwadze, że powyższe stanowi swoistą zasadę ogólną, od której dopuszcza się odstępstwa uzasadnione konkretnym stanem faktycznym.

4. Skoro okres, za który zasądzono odszkodowanie z art. 56 k.p. jest okresem pozostawania bez pracy, to nie można w czasie tego okresu nabyć prawa do wynagrodzenia; zatem nie można stwierdzić, że pracodawca pozostawał w opóźnieniu w zapłacie kolejnych wynagrodzeń, a tym samym brak podstaw do zasądzenia odsetek za opóźnienie na podstawie art. 481 k.c. w zw. z art. 300 k.p.” wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 03 2017r. , sygn.. akt II PK 6/16, LEX nr 2284186

„Zgodnie z art. 56 § 1 Kodeksu pracy pracownikowi, z którym rozwiązano umowę o pracę bez wypowiedzenia z naruszeniem przepisów o rozwiązywaniu umów o pracę w tym trybie, przysługuje roszczenie o przywrócenie do pracy na poprzednich warunkach albo o odszkodowanie. Kodeks gwarantuje więc pracownikowi dwojakiemu rodzaju roszczenia, przy czym z uwagi na konstrukcję przepisu - odwołującą się do alternatywy rozłącznej jako logicznej reguły interpretacji - pracownik musi dokonać wyboru roszczenia; nie można kumulować roszczeń. W

postanowieniu z dnia 27 lutego 2013 r., I PK 283/12 Sąd Najwyższy stwierdził, że roszczenie odszkodowawcze (w wysokości przewidzianej w art. 58 k.p.) ma charakter alternatywny wobec roszczenia o restytucję stosunku pracy. W takim wypadku uwzględnienie przez sąd roszczenia o przywrócenie pracownika do pracy i przyznanie pracownikowi wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy wyklucza możliwość ubiegania się przez pracownika o limitowane odszkodowanie w granicach przewidzianych w art. 58 k.p.

/.../Odszkodowanie jest drugim rodzajem roszczenia, które przysługuje pracownikowi w razie rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia z naruszeniem przepisów. Zgodnie z art. 58 k.p. odszkodowanie, o którym mowa w art. 56 k.p., przysługuje w wysokości wynagrodzenia za okres wypowiedzenia. Zasądzenie odszkodowania zwolnionemu pracownikowi w żadnym razie nie reaktywuje stosunku pracy. W tym wypadku naruszenie prawa jest dla pracownika zrekompensowane wymierną wartością finansową, a dla pracodawcy stanowi sankcję za podjęcie czynności naruszającej prawo. Ustawodawca stanowczo nie przewidział by sytuacja zasądzenia odszkodowania za rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia z naruszeniem przepisów wpływała na byt prawny już zakończonego stosunku pracy. /..../

Odszkodowanie zasądzone w **oparciu o art. 58 k.p., jak również dalej idące przepisy kodeksu cywilnego, jako zobowiązanie bezterminowe staje się wymagalne z chwilą wezwania dłużnika do zapłaty w trybie art. 455 k.c. Na gruncie art. 354 k.c. można też uznać, że po uprawomocnieniu się wyroku zasądzającego odszkodowanie były pracodawca ma obowiązek wykonać niezwłocznie wyrok przez zapłatę zasądzonej sumy nie czekając na wezwanie dłużnika.** Oczywiście jest, że zobowiązanie sporne nie jest wymagalne do czasu prawomocnego zakończenia sporu sądowego. Nie ma zatem podstaw by od takiego świadczenia naliczać ustawowe odsetki na podstawie art. 481 § 1 k.c., ponieważ dłużnik nie opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego. Dłużnik opóźnia się gdy nie realizuje świadczenia w terminie (art. 455 k.c.), a termin nie biegnie póki świadczenia jest niewymagalne bo toczy się o nie spór sądowy. Dla oceny wymagalności świadczenia odszkodowawczego nie ma znaczenia prawnego metodyka oszacowania szkody. Przy czym należy mieć na uwadze, że powyższe stanowi swoistą zasadę ogólną, od której dopuszcza się odstępstwa uzasadnione konkretnym stanem faktycznym. **I tak w postanowieniu z dnia 10 maja 2012 r., II PK 24/12Sąd Najwyższy stwierdził, że jeżeli pracownik od początku w pozwie lub w piśmie procesowym domaga się zasądzenia odszkodowania z art. 58 k.p. w związku z art. 56 k.p. w konkretnej kwocie i od konkretnej daty, to data ta przesądza o wymagalności zgłoszonego roszczenia, co sprawia, że należy zasądzić odsetki od takiej daty wezwania do zapłaty (art. 455 k.c. w związku z art. 300 k.p.).”/ z uzasadnienia wyroku z dnia 14 03 2017r. , sygn.. akt II PK 5 /16**

Sąd w niniejszym postępowaniu podziela w całości przedstawiony przez Sąd Najwyższy pogląd prawny odnoszący się do wymagalności roszczenia o odszkodowanie w sytuacji , gdy pracownikowi przysługuje alternatywnie żądanie przywrócenia do pracy , bądź odszkodowania , z tym zastrzeżeniem , że powódka w sprawie niniejszej domaga się odsetek od odszkodowania za nieuzasadnione wypowiedzenie umowy o pracę / art. 45 k.p. i art. 47¹ k.p./ a nie za rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia / art. 56 k.p. i art. 58 kp. , niemniej jednak uznać należy , iż na gruncie przepisów kodeksu pracy są to sytuacje uregulowane w sposób analogiczny.

Odszkodowanie za niezgodne z prawem wypowiedzenie stosunku pracy, jako zobowiązanie bezterminowe, staje się wymagalne dopiero z chwilą wezwania dłużnika do zapłaty , podobnie jak odszkodowanie za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia . Jednakże ze względu na to, że jest to zobowiązanie sporne, nie można przyjąć, iż jest ono wymagalne w czasie toczącego się o nie postępowania sądowego, chyba że jasno zostało ono sprecyzowane już w pozwie . Nie ma zatem podstaw, by od takiego świadczenia naliczać ustawowe odsetki na podstawie art. 481 § 1 k.c. od dnia zmodyfikowania przez powódkę na rozprawie, czyli w trakcie trwania procesu o przywrócenie do pracy żądając w to miejsce odszkodowania, tym bardziej że powódka nie wskazała w ogóle kwoty odszkodowania .

Sąd nie podziela stanowiska powódki, jakoby należały jej się odsetki od dnia 10 czerwca 2016 r., czyli od dnia kiedy powódka zmieniła żądanie pozwu na żądanie odszkodowania (w sprawie o sygn. akt (...)) - zamiast roszczenia o przywrócenie do pracy o odszkodowanie. Znamiennym jest, iż powódka zmieniła roszczenie w sprawie, nie podając kwoty odszkodowania, a więc pozwany nie został wezwany do zapłaty określonej kwoty pieniężnej w świetle treści art. 455 k.c. .

W sytuacji, kiedy strona nie podaje kwoty żadanego odszkodowania, to nie może domagać się odsetek, bowiem nie wezwwała do zapłaty konkretnej kwoty.

Mając na uwadze powyższe, w punkcie I wyroku Sąd zasądził od pozwanej (...) w P. na rzecz powódki L. B. odsetki ustawowe za opóźnienie od kwoty 1990, 02 zł od dnia 23.02.2018 r. do 15.03.2018 r. wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 15.10.2018 r. do dnia zapłaty na mocy art. 481 § 1 k.c. i art.482§ 1 k.c w zw. z art. 300 k.p. i art. 354 k.c. .

Sąd zasądził odsetki za opóźnienie od dnia ogłoszenia wyroku przez Sąd Okręgowy w Gdańsku z dnia 23 lutego 2018 r., sygn. akt (...) oddalającego apelację pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego z dnia 17 listopada 2016 r., sygn. akt (...), który zasądził odszkodowanie, mając na uwadze treść a **rt. 354.** § 1 kodeksu cywilnego, który stanowi, iż dłużnik powinien wykonać zobowiązanie zgodnie z jego treścią i w sposób odpowiadający jego celowi społeczno-gospodarczemu oraz zasadom współżycia społecznego, a jeżeli istnieją w tym zakresie ustalone zwyczaje - także w sposób odpowiadający tym zwyczajom.§ 2. W taki sam sposób powinien współdziałać przy wykonaniu zobowiązania wierzyciel.

Zgodnie z treścią art. 482. § 1 kodeksu cywilnego od zaległych odsetek można żądać odsetek za opóźnienie dopiero od chwili wytoczenia o nie powództwa, chyba że po powstaniu zaległości strony zgodziły się na doliczenie zaległych odsetek do dłużnej sumy. Zasądzone odsetki należą się powódce wraz z odsetkami od dnia 15 10 2018r., czyli od dnia wytoczenia o nie powództwa w sprawie niniejszej .

W pozostałym zakresie powództwo jako niezasadne podlegało oddaleniu.

Strona pozwana obowiązana była spełnić świadczenie w dniu wydania prawomocnego wyroku w sprawie tj. dnia 23 02 2018r. ,kiedy zapadł wyrok sądu II instancji - albowiem tego dnia zobowiązanie bezterminowe stało się wymagalne.

W punkcie II wyroku, w pozostałym zakresie powództwo zostało oddalone, jako niezasadne.

Mając na uwadze, iż powódka wygrała proces jedynie w niewielkiej części, Sąd na podstawie art. 100 k. p.c. zasądził od powódki na rzecz pozwanego kwotę 67, 50 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, albowiem w sprawie co do zasady uwzględnione zostało stanowisko strony pozwanej .

O powyższym orzeczono w punkcie III wyroku.